

МОН УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(УНУ)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії УНУ

Олена НЕПОЧАТЕНКО

« 11 » *квітня* 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК6, НРК7
(у тому числі іноземних громадян та осіб без громадянства) зі
спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок» освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

Голова фахової атестаційної комісії

Олександр РОЛІНСЬКИЙ

(підпис)

Умань – 2025

Укладачі: к.е.н., доцент Олександр РОЛІНСЬКИЙ; к.е.н., доцент Світлана ВЛАСЮК; старший викладач Ольга ПІДЛУБНА; доцент Леся БАРАБАШ (гарант освітньої програми)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва (протокол № 6 від 08 квітня 2025 р.).

Схвалено вченою радою факультету економіки і підприємництва (протокол № 8 від 09 квітня 2025 р.).

ВСТУП

Програма вступного фахового іспиту передбачає перевірку здатності до опанування навчальної програми освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» на основі здобутих раніше компетентностей.

Мета програми фахового іспиту полягає у розкритті через спеціалізовані завдання, що характеризуються комплексним підходом, професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Завдання програми фахового іспиту є визначення рівня володіння професійними компетенціями у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ, ДИСЦИПЛІНИ, ЇХ ТЕМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

1. ФІНАНСИ

1. Необхідність та сутність фінансів
2. Фінансова система
3. Фінансова політика та механізм її реалізації
4. Державні фінанси
5. Економічні і соціальні основи страхування
6. Майнове і особисте страхування
7. Бюджет і бюджетна система України
8. Державний бюджет України
9. Місцеві бюджети
10. Бюджетний процес і бюджетні процедури
11. Податкова система України
12. Особливості обчислення і сплати окремих податків
13. Державне фінансове забезпечення соціальних гарантій населенню
14. Організація фінансів і фінансування витрат у соціально-культурних закладах і установах
15. Фінансове забезпечення і фінансування розвитку освіти, науки і культури
16. Фінансове забезпечення видатків на охорону здоров'я і фізичну культуру
17. Фінансування державного управління, національної оборони та правоохоронної діяльності
18. Видатки на розвиток економіки
19. Фінанси державних підприємств і організацій
20. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення
21. Видатки бюджету на соціальне забезпечення
22. Видатки бюджету на охорону навколишнього природного середовища та ліквідацію наслідків стихійних лих
23. Управління державними фінансами
24. Державний кредит і державний борг
25. Фінансовий ринок
26. Міжнародні фінанси

27. Фінанси домогосподарств. Перспективи і провідні тенденції розвитку фінансової науки.

2. СТРАХУВАННЯ

1. Сутність, принципи і роль страхування
2. Класифікація страхування
3. Страхові ризики та їх оцінка
4. Страхова організація як основа страхової системи
5. Державне регулювання страхової діяльності
6. Загальна характеристика видової сукупності страхової діяльності
7. Співстрахування та перестрахування
8. Доходи, витрати, прибуток страховика
9. Фінансова надійність страхової компанії

3. БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ

1. Порядок створення та організація діяльності комерційного банку
2. Формування ресурсів комерційного банку
3. Операції банків з організації розрахунків і обслуговування платіжного обороту клієнтів
4. Операції банків з вексями
5. Кредитні операції банків
6. Операції банків з цінними паперами
7. Інвестиційні операції банків
8. Операції банків в іноземній валюті
9. Банківські операції та послуги
10. Забезпечення фінансової стійкості банку

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Які функції виконує страхування:
 - а) контрольну; фіскальну; превентивну
 - б) фіскальну; регулюючу; стимулюючу
 - в) превентивну; ризикову; ощадну
 - г) ризикову; регулюючу; контрольну

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Фаховий іспит проводиться у формі тестового контролю знань. Загальна кількість тестових завдань становить 300, з яких вступнику за допомогою інформаційної системи дистанційної освіти Moodle задається 50. Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Результати фахового іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Оцінювання відповідей здійснюється алгоритмом програми Moodle згідно структури оцінки. Особи, які набрали менше, ніж 100 балів, позбавляються права участі в конкурсі.

Для проведення фахового іспиту норма часу встановлюється не більше 1 астрономічної години.

Структура оцінки

Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів	Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів
1	102	26	152
2	104	27	154
3	106	28	156
4	108	29	158
5	110	30	160
6	112	31	162
7	114	32	164
8	116	33	166
9	118	34	168
10	120	35	170
11	122	36	172
12	124	37	174
13	126	38	176
14	128	39	178
15	130	40	180
16	132	41	182
17	134	42	184
18	136	43	186
19	138	44	188
20	140	45	190
21	142	46	192
22	144	47	194
23	146	48	196
24	148	49	198
25	150	50	200

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексєєв І.В., Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Ливдар М.В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Бондарчук М.К., Алексєєв І.В., Кльоба Л.Г. Банківська система: навч. посібник. Львів: Ліга-Прес, 2017. 246 с.
3. Б Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О. Банківська система: навчальний посібник. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
4. Барабаш Л.В. Функціонування ринку страхування майна в Україні. *Review of transport economics and management*, 2020, Вип. 3(19). С. 177–188.
5. Барабаш Л.В. Трансформація поведінкових фінансів внаслідок зміни моделей економічної поведінки. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Серія «Економічна». Випуск 99. Видавництво ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2020. 126 с. (С. 43–49).
6. Барабаш Л.В., Ролінський О.В. Ефективність функціонування податкової системи України у площині бюджетів органів місцевого самоврядування. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. Випуск 101. Ч. 2. 2022. С. 263–274. DOI:10.32782/2415-8240-2022-101-2-263-274.
7. Ситник Н.С., Західна О.Р., Стасишин А.В., Шушкова Ю.В. Бюджетна система в таблицях і схемах : Навчальний посібник. Львів : Видавництво: Апріорі, 2017. 180 с.
8. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос. [для студ. вищ. навч. Закл. К.: Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
9. Гузар Б.С. Бюджетний контроль як складова бюджетного менеджменту та напрями його удосконалення. *Економіка та держава*. 2021. №7. С. 66–70.
10. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
11. Клапків Ю.М. Ринок страхових послуг : концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
12. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика : навч.посіб./Д.І Коваленко, В.В. Венгер К.: «Центр учбової літератури», 2019. 578 с.
13. Колотуха С.М., Мельник К.М., Гузар Б.С. Удосконалення економічного механізму регулювання системи земельно – іпотечного кредитування. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.: Економічні науки. Вип. 97. Ч.2. Умань, 2020.С.53-64.
14. Мельник К.М., Непочатенко О.О. Банківські операції: навч. посіб. Вінниця: ПП «ГД «Едельвейс і К», 2013. 320 с.
15. Непочатенко О.О., Бечко П. К., Бондаренко Н. В., Власюк С.А., Трушевський О. О. Необхідність формування та функціонування ринку аграрного страхування. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2022. Вип. 100. Ч. 2 :Економічні науки. 420 с.
16. Непочатенко О. О., Мельничук Н. Ю. Фінанси підприємств : підручник. Умань: Сочінський, 2012. 501 с.

17. Непочатенко О.О., Бондаренко Н.В. Фінанси підприємств у схемах і таблицях. Умань: Видавець Уманський НУС: Редакційно-видавничий відділ, 2015. 388 с.
18. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
19. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 29.12.2017р. № 148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>
20. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р.№ 2121-III // ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
21. Про державний бюджет України: Закон України (на відповідний рік) // ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
22. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. №679-XIV. Урядовий кур'єр. 1999. 1 липня. С.1–9.
23. Про платіжні послуги : Закон України від 30 червня 2021 року №1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
24. Прокопчук О.Т., Бечко П.К., Власюк С.А., Непочатенко О.А., Пташник С.А. Фінансові механізми регуляторного розвитку підприємницької діяльності суб'єктів господарювання аграрної галузі. *Наукові горизонти*. Видавець: Поліський національний університет. 2022. №7. Том 25. С.10-19.
25. Прокопчук О. Т., Цимбалюк Ю. А., Власюк С.А. Інвестиційна складова менеджменту страхових організацій. *Інвестиції: практика та досвід*.2021. № 17. С. 25-32. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.17.25.
26. Прокопчук О.Т. Функціонування агрострахового ринку в Україні: концептуальні засади теорії та практики: монографія. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2020. 320 с.
27. Прокопчук О.Т., Мальований М.І., Барбаш Л.В., Бондаренко Н.В., Власюк С.А. Insurance Market in Ukraine and Europe: Current Parallels. *Vision 2020: Sustainable Economic Development and Application of Innovation Management / Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference (IBIMA)*, 10-11 April 2019 Granada, Spain.969–979.
28. Prokopchuk, O., Nepochatenko, O., Ulyanych, Yu. & Korotieiev, M. Modern Vectors of Development of the Agricultural Insurance System in Ukraine. *Proceedings of the 34th International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2019: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage: Vision 2025*. 13-14. November 2019, Madrid, Spain, 1863-1872. (Scopus & Web of Science). ISBN:978-0-9998551-3-3
29. Непочатенко О.А., Пташник С.А., Шеїн В.В. Цифрова модель банківського обслуговування. *Економічний простір*. № 197, 2025. С. 93-99.
30. Бечко П.К., Мельник К.М., Пташник С.А., Шеїн В.В. Особливості розвитку ринку електронних банківських продуктів і послуг в Україні. *Агросвіт*, 2025. №3. С. 128-132.
31. Бечко П.К., Гавриленко О.А. Непочатенко О.А., Пташник С.А., Гавриленко О.А. Інтеграція вітчизняного кредитного ринку у світовий. *Агросвіт*, 2025. №5. С. 78-85.